

Хенк ван Керквијк • Пофалба на невиноста

Henk van Kerkwijk • Lof der onschuld

David Winwood • In Praise of Innocence

Блесок, Скопје • Blesok, Skopje

2009

Издавач • Publisher:
Културна установа „Блесок“ • Cultural institution “Blesok”

www.blesok.com.mk • www.books.com.mk

За издавачот • For the publisher:

Игор Исаковски • Igor Isakovski

Copyright: © Blesok & Henk van Kerkwijk / David Winwood, 2009.

Сите права се задржани. • All rights reserved.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да биде репродуциран на кој било начин без претходна писмена согласност на издавачот.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Дизајн и подготовка за печат • Design and pre-press: blesok.dtp

Печатено и подврзано во Македонија: Маринг, Скопје.

Printed and bound in Macedonia by Maring.

Тираж • Print run: 500

Поддржано од Фондација Ева Тас • Supported by Eva Tas Foundation

EVATASFOUNDATION

CIP – Каталогизација во публикација, Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје

821.112.5-1

КЕРКВИЈК, Хенк ван

Пофалба на невиноста / Хенк ван Керквијк = Lof der onschuld / Henk van Kerkwijk = In Praise of Innocence / David Winwood ; превод на македонски Игор Исаковски. – Скопје : Блесок = Skopje : Blesok, 2009. – 184 стр. ; 21 см. (едиција EvaTas. ; кн. 03)

Текст напоредно на мак., хол., и англ. јазик. – Белешка за авторот: стр. 173

ISBN 978-9989-928-94-9 EAN 9789989928949 COBISS.MK-ID 78516746

1. Насп. ств. насл. – 1. Kerkwijk, Henk van види Керквијк, Хенк ван

**Хенк ван Керквијк
Пофалба на невиноста**

**Henk van Kerkwijk
Lof der onschuld**

**David Winwood
In Praise of Innocence**

Превод на македонски
Игор Исаковски

Nederlandse versies
Henk van Kerkwijk

Културна установа Блесок • едисија **EvaTas**
Cultural Institution Blesok • edition **EvaTas**

Скопје • Skopje • 2009

Пофалба на невиноста	5
Lof der onschuld	61
In Praise of Innocence	117

ПОФАЛБА
НА НЕВИНОСТА

содржина

Пофалба на невиноста	9
СЕМЕЈСТВО	
Телешко	13
1. Воено време	14
2. Воено време	15
Обврски	16
Систем	17
Старечки дом	19
Будење	20
Мајка	21
Мајка во ружината градина	22
Молња	23
Богатите луѓе	24
Фурија	25
Забрането знаење, 1943	27
СВЕТ	
Погледај, дали е тоа	31
Светлина	32
AS80	34
Забоболката на мачителот	35
Вонземјани	36
На аеродром	38
На минување	40
Визијата	41
Тежината на сеќавањето	42
Циркуски вртелешки	43
Соништа	45
Најди	46

СМРТ	
Организација на погреб	49
Патување во мртовечка кола	50
Визија	51
Предметот изваден	52
Сенки и тело	53
Испратено пакување	54
Сеќавајќи се на љубовта	55
Ноќ на вештерките	56
Истражувачко патување	57
Враќање	60
Белешка за авторот	173
Забелешка за претходните објави на песните	176

ПОФАЛБА НА НЕВИНОСТА

Јазик јасен и просирен како отруена вода,
смртоносен како насмевка на балерина. Ждребето

не е невино; види како ја гризе кората и остава
дрвјата да умрат. Обичното јагне ќе те клоцне

во препоните – и со право. Јагнето е
преслатко на своја штета, беспомошно на нозе

од неиспедена волна? Умира прво кога Добриот
пастир отворено зборува со ножот на месарот.

Јазик, алатка на политичарите; јазик нејасен,
за службениците крма. Нивна е Хемиската

венчавка на моќта. Новата алхемија
стана стара религија. Сите папи Инокенти

биле познати политичари и (неслужбено да спомнеме)
креатори на бескрајни низи граѓански војни. Јагнето

е преслатко на своја штета. Беспомошно
на нозе од неиспедена волна. Тоа умира прво.

семејство

ТЕЛЕШКО

Баба ми беше крупна
и тешка. На секоја навреда одговараше
со прскот од устата која едвај некогаш
престануваше да зборува. Еднаш заспав
во нејзиниот skut и сонував сум ја дознал
сета мудрост која таа ја заборавила.

Не траеше долго. Сега се секавам на нејзе
во дневната соба, си ја чешла косата,
во огледалото се проверува дали тенкото
сиво влакно е единствено. „Ми беше толку
долга. И густа! На двапати ја замотував
околу главата. Луѓето мислеа

не е вистинска“. Седумнаесет имав и
школото и часовите по изговор – за да
ми го изгонат акцентот – ме оставија
без одговор. Ја мирисав нафтената печка
во нејзината кујна. Секогаш го готвеше
најжилавото телешко до неверојатна

мекост која оттогаш не сум ја осетил.

1. ВОЕНО ВРЕМЕ

но без гајле, мајка ми имаше
тапиока на полицата. Жолта
картонска кутија, потемната на дното.
Содржината означена со црникаво
пенкало врз посивена хартија.

Без гајле, иако луѓето се чинеа зафатени:
жените полусвртени, корпите накривени,
црни и бујни листови во марш. Тапиока!
Колку е полн со далечна заводливост
тој збор – мајка ми никогаш не го користеше.

Само четири, но солени кристали беа посеани
во браздите на моето чело: се напнував
додека замислував големи сверови како
ми ги ораат полињата. Далеку во Тапиока!
Но татко ми постојано се појавуваше...

Испотен и задишан постојано
се појавуваше на сината врата од кујната.
Само четири, а пак не можев да избројам
па знаев дека безброј пати стоеше таму,
викајќи: „Војната заврши!“

Никогаш не заврши.

2. ВОЕНО ВРЕМЕ

Вчера, со црните и белите бикови
во стампедо низ мракот
од доцната западна ноќ – вчера се сетив
на тапиоката што никогаш не ја пробав,
пудинзите кои мајка ми никогаш не ги зготви.

Но како можеше? Татко ми постојано
стампедираше во кујната, викајќи
дека војната завршила.
До ден денес тој продолжува
божем постои конечно минато.

LOF DER ONSCHULD

inhoud

Lof der onschuld	65
GEZIN	
Draadjesvlees	69
1. Oorlogstijd	70
2. Oorlogstijd	71
Verplichtingen	72
Systeem	73
Tehuis	75
Wakker worden	76
Moeder	77
Met moeder tussen de rozen	78
Blikseminslag	79
Rijke lui	80
Furie	81
Verboden kennis 1943	83
WERELD	
Observeer, is het	87
Licht	88
De as80*	90
De kiespijn van de beult valt	91
Buitenaards	92
Op een luchthaven	94
Onderweg	96
Van het visioinaire	97
Het gewicht van de geschiedenis	98
Circus rondedans	99
Dromen	101
Vondst	102

DOOD	
Begrafnisstoet	105
Trip in een lijkwagen	106
Visioen	107
Het voorwerp verwijderd	108
Overschaduwtd vlees	109
Verlaat de verlatenheden	110
Liefde herinnerd	111
Halloween	112
Ontdekkingsreis	113
Terugkeer	116
Over de auteur	173
Verantwoording	176

LOF DER ONSCHULD

Taal helder en doorzichtig als gif-vervuild water,
dodelijk als een ballerina's glimlach, het veulentje

is niet onschuldig; kijk hoe het schors afbijtend
de boom de dood injaagt. Het normale lammetje

stoot zijn kop in je kruis -en gelijk heeft hij. Maar
dat andere lammetje, zo lief in zijn hulpeloosheid, op

pootjes van ongesponnen wol? Die sterft het eerst als
de Goede Herder met het rechte mes preekt.

Taal, werktuig van de politicus; onduidelijke taal, voer
voor de ambtenaar. Hun Chemisch Huwelijk van de macht.

Een nieuwe alchemie waar de Oude Religie al goede sier
mee maakte. Alle pauzen die zich Innocentius -Onschuld-

noemden, waren gehaaide politici en (onbeleefd geheugen!)
aanstichters van eindeloze burgertwisten. Het lammetje,

dat andere, zo lief in zijn hulpeloosheid, op pootjes
van ongesponnen wol. Het sterft eerst.

gezin

DRAADJESVLEES

Mijn grootmoeder was breed gebouwd, zwaar. Elke belediging beantwoordde zij met een kanonsalvo van een mond die stelselmatig door bleef vuren. Op een keer viel ik op haar schoot in slaap en droomde dat ik alle wijsheid bezat die zij was vergeten. Maar ook

deze illusie bleek niet slijtvast. Nu herinner ik me haar in de huiskamer. Ze kamt haar haren, verbaasd als ze in de spiegel ontdekt dat die dunne grijs-bleke streng echt alles is. „Ik droeg het altijd lang. Het was zo'n rijke oogst, ik kon het wel twee maal rond mijn hoofd wikkelen. Mensen dachten

dat het niet echt was.“ Zeventien was ik en school en spraakles -om mijn accent naar iets hogers op te krikken- hadden mij naar eeuwig antwoordloos geschakeld. Ik rook het oliestel in de keuken. Daarop sudderde zij het taaiste ossevlees tot een oprechte zachtheid

die ik sindsdien nooit meer heb geproefd.

1. OORLOGSTIJD

maar geen probleem, mijn moeder had tapioca op de plank. Een geel kartonnen doosje, onderaan al iets verbruind. Wat er in zat was met zwartige inkt op gebroken wit papier gedrukt. Geen probleem,

niks om zweet van uit te breken. Hoewel, je zag mensen werken, vrouwen met manden, tropengebladerte marcheerde met hen mee: „Tapioca!“ Het klonk zo ver, zo verleidelijk dat woord – mijn moeder gebruikte het nooit.

Slechts vier, maar zoutkristallen werden in de ploegsneden van mijn voorhoofd gezaaid; zo hard fantaseerde ik de zware buffels bij elkaar die mijn akkers bewerkten. Ver weg in Tapioca! Helaas dook mijn vader telkens op...

Zwetend, domweg dampend, bleef hij tussen onze donkerblauwe keukendeurstijlen opduiken. Slechts vier en ik kon nog steeds niet tellen, dus daardoor weet ik dat hij er talloze malen stond. Hij riep: „De oorlog is voorbij!“

Het was nooit zo.

2. OORLOGSTIJD

Gisteren, toen de zwart-witte stieren
door de schemering van de laat geprogrammeerde
Western daverden – gisteren haalde
ik mij de nooit geproefde tapioca voor ogen,
de puddingen die mijn moeder nooit maakte.

Maar hoe het ze ooit gekund? Mijn vader bleef
haar keuken binnen daveren, krijsend
over een oorlog die voorbij was.
Tot op de huidige dag blijft hij doorgaan
alsof er een afgesloten verleden zou bestaan.

IN PRAISE
OF INNOCENCE

contents

In Praise of Innocence	121
FAMILY	
Beef	125
1. Wartime	126
2. Wartime	127
Obligations	128
System	129
Residential Care	131
Waking Up	132
Mother	133
Mother in the Rose Garden	134
Lightning	135
Rich People	136
Fury	137
Forbidden Knowledge, 1943	139
WORLD	
Observe, Is It	143
Light	144
The AS80	146
The Torturer's Toothache	147
Aliens	148
At An Airport	150
In Transit	152
The Vision Thing	153
The Weight of History	154
Circus Rounds	155
Dreams	157
Find	158

DEATH	
Funeral Arrangement	161
Trip in a Hearse	162
Vision	163
The Object Taken	164
Shadows and Flesh	165
Sent Packing	166
Remembering Love	167
Halloween	168
Voyage of Discovery	169
Return	172
Note on the Author	173
Acknowledgments	177

IN PRAISE OF INNOCENCE

Language clear and see-through as poisoned
water, deadly as a ballerina's smile. The foal

isn't innocent; look at the way it bites the bark
and leaves trees dying. The normal lamb will butt

you in the crotch – and rightly so. The lamb
too cute for its own good, the helpless one on

legs like unspun wool? It dies first as the Good
Shepherd talks straight with a butcher's knife.

Language, the politician's tool; language unclear,
the civil servant's fodder. Theirs is the Chemical

Wedding of might. The new alchemy
became the old religion. All popes called Innocent

were knowing politicians and –uncivil to mention it–
creators of endless strings of civil wars. The lamb

too cute for its own good. The helpless one
on legs like unspun wool. It dies first.

family

BEEF

My grandmother was wide-built
and heavy. Would answer every insult
with a blast from a mouth that hardly
stopped talking. Once I fell asleep
on her lap and dreamt I possessed
all the wisdom she'd forgotten.

It didn't last. Now I remember her
in the living room, combing her hair,
checking in the mirror if that thin
grey-pale string was all. "It used
to be so long. And rich! I would coil
it twice around my head. People thought

it wasn't real." Seventeen I was and
school and speech training –to educate
away my accent– had left me without
an answer. I smelled the oil-stove
in her kitchen. She always simmered
the stringiest beef to an unbelievable

tenderness I have never tasted since.

1. WARTIME

but no sweat, my mother had
tapioca on her shelf. A yellow
cardboard box, browning at the bottom.
Its contents labelled with a blackish
pen and ink on off-white paper.

No sweat, though people seemed
at work: women half turned, baskets awry,
black and lush leaves marching. Tapioca!
How full of far away seductiveness
that word – my mother never used it.

Only four, but salt crystals were sown
into the furrows on my forehead:
I worked hard imagining big beasts
ploughing my fields. Away in Tapioca!
But my father kept popping up...

Sweating and steaming he kept
popping up in the blue kitchen doorframe.
Only four, and I still couldn't count
so I know he stood there countless times,
shouting: "The war is over!"

It never was.

2. WARTIME

Yesterday, with black and white bulls
stampeding through the twilight
of the late night western – yesterday
I recalled the tapioca never tasted,
the puddings my mother never made.

But how could she? My father kept
stampeding into her kitchen, yelling
about a war that was over.
To this day he keeps going on
as if there were a finished past.